

Toestemmingsformulier voor de uitvoering van een echografisch geleide punctie

I. Wat is het doel van een echografisch geleide punctie ?

Een echografisch geleide punctie heeft tot doel het bekomen van weefselmateriaal, vocht of cellen uit een letsel of orgaan teneinde een diagnose te kunnen stellen of een vochtcollectie te draineren. Het bekomen weefsel of vocht wordt eerst opgestuurd naar een labo voor microbiologie, biochemie en/of anatomopathologie, waar het zorgvuldig wordt onderzocht. Vervolgens wordt het definitieve resultaat meegedeeld aan de behandelende arts. Tot slot wordt U door de arts die het onderzoek heeft aangevraagd, ingelicht over de resultaten van de uitgevoerde analyse.

II. Hoe verloopt een echografisch geleide punctie ?

Vooreerst wordt de huid boven de aan te prikken zone ontsmet met een waterige of alcoholische ontsmettingsoplossing (die eventueel jood kan bevatten). Daarop voert de arts een lokale verdoving uit door eerst onderhuids en vervolgens naar de diepte toe een verdovingsmiddel (xylocaine, linisol of citanest) in te spuiten. Hierna wordt onder echocontrole het letsel of de vochtcollectie aangeprikt en het gevraagde stukje weefsel weggenomen. Indien nodig wordt het voor een biopsiepistool gebruikt. Tot slot wordt een verband aangebracht.

Na de procedure deelt de arts U mee welke maatregelen nodig zijn om complicaties te helpen voorkomen.

Het is belangrijk dat U zowel voor de ingreep (aan de behandelende en de aanvragende arts), als op het ogenblik dat de punctie wordt uitgevoerd (aan de uitvoerende arts), laat weten dat U allergisch bent aan één van de volgende stoffen of materialen :

- ontsmettingsstof (joodhoudend)
- lokale verdovingsmiddelen (zie lijst hierboven)
- latex handschoenen en -materiaal
- een specifiek type verband

III. Wat zijn de mogelijke risico's van een echografisch geleide punctie ?

Hoewel deze zeldzaam zijn, bestaan er risico's op complicaties afhankelijk van het orgaan dat aangeprikt wordt.

De meest voorkomende complicaties zijn :

- bloeding van het aangeprikte orgaan
- infectie, ingebracht door de punctie
- zenuwbeschadiging door het aanprikken van een zenuw
- vagale reactie (flauw vallen)
- schade aan omliggende weefsels

- fistelvorming tussen het aanpriktraject en de aanliggende organen
- klaplong (door het binnentreden van lucht tussen de longbladen bij uitvoering van de punctie)
- heesheid door aanprikken halszenuw
- noodzaak tot beademing door bloeding in de hals

Het dient vermeld dat er nog zeldzamere complicaties bestaan waarvan de kans dat zij optreden uiterst gering, doch niet onbestaande is.

IV. Bloedingsrisico en medicatie

Het bloedingrisico bij een echografisch geleide punctie kan drastisch beperkt worden door bloedverdunnende medicatie tijdig te stoppen. Dit dient steeds te gebeuren in samenspraak met Uw (behandelende) arts.

Indien U één van de onderstaande medicaties neemt of recent hebt ingenomen en hierover nog niet hebt gesproken met Uw (behandelende) arts, dan dient U dringend hierover contact op te nemen met hem en in elk geval mee te delen aan de arts die de punctie zal uitvoeren, op welke datum U volgende medicatie bent gestopt :

- aspirines (de meest gebruikte preparaten zijn asaflow, asarid, aspirine, cardegic, cardioaspirine en therasa) - plavix, ticlid, dipyridamol, dipyridan en persantine - laag moleculair gewicht heparines (clexane, fraxiparine, innohep, fragmin en fraxodi) - Vitamine K antagonisten (marcoumar, marevan en sintrom) - Standaard heparine

Indien U lijdt aan een aandoening die de bloedstolling kan vertragen, dan dient U Uw (behandelende) arts hiervan op de hoogte te brengen, alsook de arts die de punctie zal uitvoeren. De meest voorkomende aandoeningen die de bloedstolling kunnen belemmeren zijn nierziekten, leverziekten, hemofilie en andere aangeboren tekorten van stollingsfactoren).

V. Bestaan er alternatieven voor de echografisch geleide punctie ?

Een echografisch geleide punctie wordt voorgesteld door de arts wanneer hij meent dat deze techniek in de gegeven omstandigheden het meest geschikt is om een weefselstaal te verkrijgen of om een vochtcollectie aan te prikken.

Mogelijke alternatieven voor de echogeleide punctie zijn :

- blinde punctie
- heelkundige biopsie
- CT geleide punctie

Indien U meer informatie wenst over deze alternatieven kan U hierover praten met Uw behandelende arts.

VI. Toestemming

Hiermee bevestig ik, _____, dat ik op ___ / ___ / _____ door dokter _____ werd ingelicht over de bedoeling, de procedure en de meest voorkomende complicaties die verbonden zijn aan een echografisch geleide punctie. Ik kreeg de mogelijkheid om bovenstaande informatie rustig door te nemen en hierover vragen te stellen aan de arts die de punctie doet.

Ik geef hierbij de toestemming voor de uitvoering van een echografisch geleide punctie en om bij onvoorziene complicaties alle nodige medische handelingen te laten stellen met het oog op het behouden en verbeteren van mijn gezondheidstoestand.

Dit formulier wordt in tweevoud opgemaakt waarbij de patiënt verklaart er één exemplaar te hebben ontvangen. Het andere exemplaar wordt bewaard op de dienst echografie.

VII. Uit te voeren punctie

- aan te prikken orgaan : _____
- doel : anatomopathologie, weefselonderzoek, biochemie, cultuur (schrappen wat niet past)
- Aanvragend arts (supervisor) : _____
- Puncterend arts : _____

Datum en handtekening patiënt

De ontwerptekst van dit informed consent werd opgesteld door de VENEb (Vereniging voor Echografie van Nederlandstalig België) en heeft tot doel het uniformiseren van alle informed consent aanvragen in het kader van een echografisch geleide punctie en/of drainage.